

Međunarodna naučna konferencija

**JUGOSLOVENSKO-POLJSKI ODNOSI
U XX VEKU**

Program rada i apstrakti izlaganja

Hotel Palace, Topličin venac 23, Beograd
9–10. oktobar 2014.

Organizatori:

Institut za savremenu istoriju, Beograd
Institut za istoriju i međunarodne odnose, Bidgość

Kopredsednici naučnog odbora:

Prof. dr Momčilo Pavlović (Institut za savremenu istoriju, Beograd)
dr hab. Andrzej Zaćmiński (Univerzitet Kazimir Veliki, Bidgość)

Generalni sekretar konferencije:

Nebojša Stambolija (Institut za savremenu istoriju, Beograd)

Koordinator poljske naučne delegacije:

mgr Paweł Wawryszak (Univerzitet Kazimir Veliki, Bidgość)

Članovi naučnog odbora:

dr hab. Jacek Maciejewski (Univerzitet Kazimir Veliki, Bidgość)
dr hab. Zdzisław Biegański (Univerzitet Kazimir Veliki, Bidgość)
dr Dragomir Bondžić (Institut za savremenu istoriju)
akademik Ljubodrag Dimić (Univerzitet u Beogradu)
prof. dr Jovan Bazić (Univerzitet u Prištini)
dr Momčilo Mitrović (Institut za noviju istoriju Srbije, Beograd)
dr Stjepan Matković (Sveučilište u Zagrebu)
dr Mitja Ferenc (Univerzitet u Ljubljani)
dr Melissa Bokovoy (Univerzitet Novi Meksiko u Albukerkiju)
dr Goran Latinović (Univerzitet u Banja Luci)
dr Nobuhiro Shiba (Univerzitet u Tokiju)

dr Slobodan Selinić
Institut za noviju istoriju Srbije, Beograd

Školovanje jugoslovenskih učenika u privredi u Poljskoj 1947/48.

U želji da obezbedi kadrove za industrijalizaciju zemlje, jugoslovenska vlast je posle Drugog svetskog rata nastojala da stručnjake dobije školovanjem u zemlji i inostranstvu. U skladu sa ovom politikom, Jugoslavija je poslala u Poljsku 545 učenika na učenje zanata. Zbog nediscipline su u Jugoslaviju vraćena trojica, a dvojica su poginula. Od ostalih 540 učenika, njih 454 su učenje zanata počeli 18. oktobra 1947, 44 je učenje počelo 20. novembra 1947, a 42 tek 15. maja 1948. Najveći broj učenika je učio zanat u metalskoj struci. Predviđeno vreme školovanja je bilo tri godine.

Mladi Jugosloveni su bili smešteni u 14 mesta (Lodz, Wroclaw, Bytom, Elblag, Zielona gora...) zajedno sa poljskim učenicima. Jugoslovenske vlasti uglavnom bile zadovoljne uslovima smeštaja, higijenskim prilikama, hranom, snabdevenošću odećom i obućom omladinaca. Učenici su učili u poljskim srednjim školama, radili u školskim ili fabričkim radionicama i u večernjim satima pohađali nastavu na maternjem jeziku koju su organizovali njihovi jugoslovenski vaspitači. Odnos učenika prema poljskim nastavnicima u školi i instruktorima u radionicama je uglavnom bio dobar, a većina nastavnika i instruktora se trudila da mladim Jugoslovenima prenese znanja, ali je, posebno u školi, veliki problem u početku predstavljalo to što Jugosloveni nisu znali poljski jezik, a neki od njih su došli u Poljsku sa vrlo slabim opštim predznanjem. Kroz bogate sadržaje političkog, kulturnog i prosvetnog rada (kružoci, informativni i politički časovi, zidne i usmene novine, hor, dramske sekcije itd.) učenici su obrazovani u skladu sa ideologijom i pogledima KPJ.

Sukob Jugoslavije i IB-a, pa time i Poljske, je prekinuo školovanje ovih mladih ljudi posle godinu dana. Jugoslavija je odlučila da učenike vrati u zemlju, što je Poljska prihvatila. Uz incidente sa poljskim vlastima, učenici su se vratili u Jugoslaviju u oktobru 1948. Po povratku u zemlju raspoređivani su u jugoslovenske fabrike i rudnike.

Izdavač:
INSTITUT ZA SAVREMENU ISTORIJU
BEOGRAD, Trg Nikole Pašića 11, tel./faks: 011 3398 362
www.isi.co.rs office@isi.co.rs

Za izdavača:
prof. dr Momčilo Pavlović, direktor

Tiraž:
40

Prevod apstrakata:
Irena Kolaj Ristanović

Štampa:
Laser Copy

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Narodna biblioteka Srbije, Beograd

327(497.1:438)"19"(048.3)

МЕЂУНАРОДНА научна конференција
"Југословенско-пољски односи у 20. веку"
(2014 ; Београд)

Program rada i apstrakti izlaganja /
Međunarodna naučna konferencija
Jugoslovensko-poljski odnosi u XX veku, Hotel
Palace, Topličin venac 23, Beograd, 9-10.
oktobar 2014. ; [organizatori Institut za
savremenu istoriju, Beograd i Institut za
istoriju i međunarodne odnose, Bidgošć]. -
Beograd : Institut za savremenu istoriju,
2014 (Beograd : Laser Copy). - 66 str. ; 21 cm

Tekstovi na srp., polj. i engl. jeziku. -
Tiraž 40.

ISBN 978-86-7403-196-4

1. Институт за савремену историју (Београд ;
2014) 2. Институт за историју и међународне
односе (Бидгошћ ; 2014)

a) Међународни односи - Југославија - 20в -
Апстракти b) Међународни односи - Пољска -
20в - Апстракти

COBISS.SR-ID 210401292